

УДК 621.43.06

В.Л. Гнатюк, М.Б. Іваноньків, В.І. Качановецький

Тернопільський національний технічний університет імені І. Пулюя, Україна

ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ РОБОТИ СИСТЕМИ ЖИВЛЕННЯ ДИЗЕЛЯ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ ПРИСАДОК

V.L Gnatyuk, M.B. Ivanonkiv, V.I. Kachanovetsky

THE RESEARCH QUALITY WORK OF DIESEL POWER SUPPLY SYSTEM THROUGH USE ADDITIVES

В наш час використання присадок вважається найбільш рентабельним гнучким способом підвищення якості палива, як у процесі його виробництва, так і при його зберіганні і використанні. Завдяки їх використанню для забезпечення зберігання чистоти систем порску палива та подачі паливноповітряної суміші необхідно покращити процес згорання палива а також підвищити економічність використання палива і знизити токсичність вибросів у атмосферу. Присадки різного функціонального призначення додаються в паливо у кількостях від 0,0001 до 15% ваги. На даний час фірми виробники присадок (Adibis, Amoco, Du Pont, Ethyl, Lubrizol, Monssanto, Shell, Exxon, LIQUI MOLY, STP, K & W, ХАДО, ДІТО та ін.) пропонують великий асортимент товарних продуктів різного функційного призначення. Найбільш відмінною характеристикою геомодифікаторів тертя є можливість відновлення вузлів тертя ПНВТ. Відновлення геометричних розмірів зношених деталей відбувається на основі процесів, що самоорганізуються з вихідного матеріалу трибовузла і матеріалу тонкодисперсійного природного мінералу. Звичайно стаціонарний стан прикордонного шару трибовузла відповідає динамічній рівновазі процесів руйнування і відновлення фізичних зв'язків. Зношена деталь знаходиться в циклічному стані процесів розпушення, диспергування і ротаційного руху часток зносу. Додавання тонкодисперсійного (0,01...5 мкм) порошку ГМТ у штатний паливний матеріал двигуна, у кількості (0,01...0,4 мас.%), приводить до порушення зазначеної динамічної рівноваги у бік відновлення фізичних зв'язків [1-2]. Як показали дослідження, додавання вже 5% етанолу веде до різкого зниження температури спалаху – з 82 до 14⁰С. Зі збільшенням вмісту спирту значно погіршуються низькотемпературні властивості сумішей. Зі збільшенням вмісту етанолу у суміші кінематична в'язкість при температурі 20⁰С знижується з 4,39 до 3,63 мм²/с. Додавання етанолу у дизельне паливо приводить також до різкого зниження його цетанового числа: з 51 до 43...37, що робить паливо не відповідному стандартів по цетановому числу – не менш 45 од [1, 3]. Таким чином, додавання етанолу у дизельне паливо значно погіршує такі його показники, як цетановое число, температура помутніння і температура спалаху у закритому тиглі. Унаслідок розшарування сумішей, що містять 10 і 15% етанолу, неможливо визначити їхню температуру застигання. Додавання даних стабілізаторів у паливо-етанольні суміші у концентрації 6% дозволяє уникнути розшарування при позитивних і негативних температурах.

Література

1. Балабанов В. И. Восстановление работоспособности ДВС процессе эксплуатации / В. И. Балабанов // Автомобильная промышленность. – 1996. – №8. – С. 16-19.
2. Войтов В. А., Яхно О. М., Абі Сааб Ф. Х. Принципы конструктивной износостойкости узлов трения гидромашин. Монография / В. А. Войтов, О. М. Яхно, Ф. Х. Абі Сааб– К., 1999. – 192с.
3. Технологии триботехнического восстановления. Обзор и анализ перспектив. / В. Войтов, Н. Стадниченко, Р. Джус, В. Стадниченко, А. Билык // Проблемы трибологии. – 2005. – №2. – с.86–93.